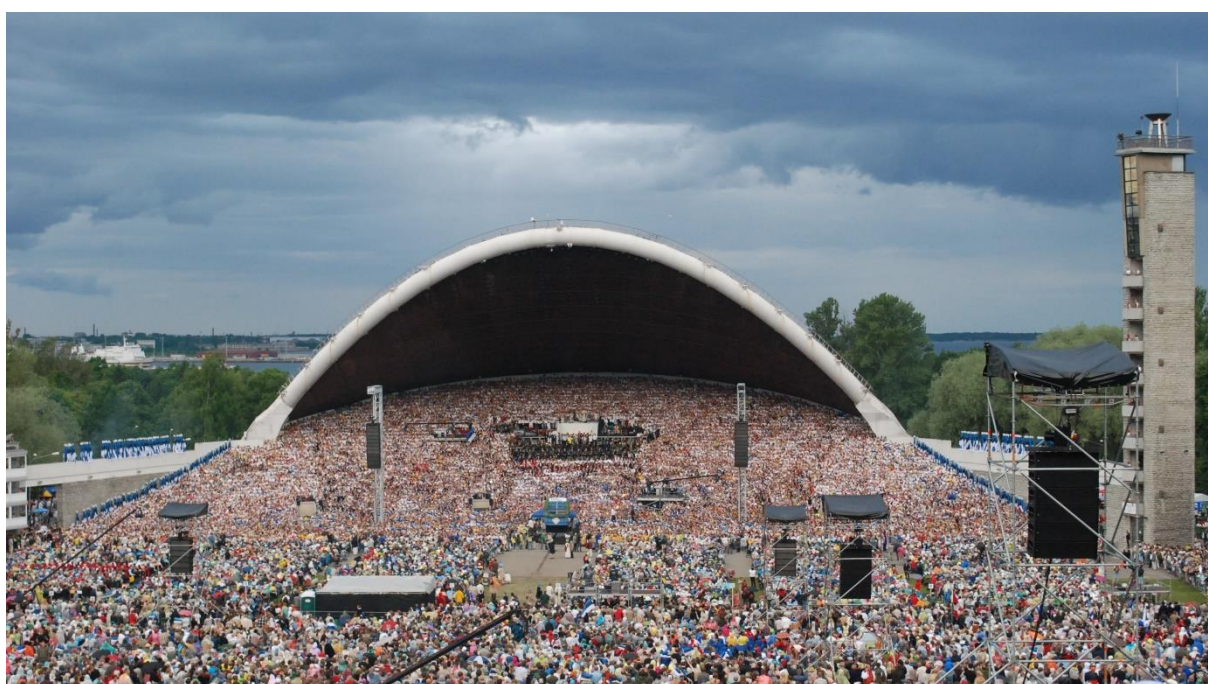

RAAMATUKOGU UUDISED

HARJU MAAKONNARAAMATUKOGU INFOLEHT

Nr 97 (Detsember 2019)

Oleme jõudnud 2019. aastasse, mis on kuulutatud nii eesti keele kui ka laulupeoaastaks. Eesti keele aastaga tähistame eesti keele seadustamist riigikeelena sajand tagasi. Eesti keelest kui riigikeelest räägiti esimest korda 4. juunil 1919. aastal vastuvõetud eelkonstitutsioonilises aktis, ametliku riigikeele staatus kinnitati aga 1920. aastal Eesti Vabariigi esimeses põhiseaduses. Eesti keele aasta 2019 tegevused ja sündmused toimuvad igal kuul.

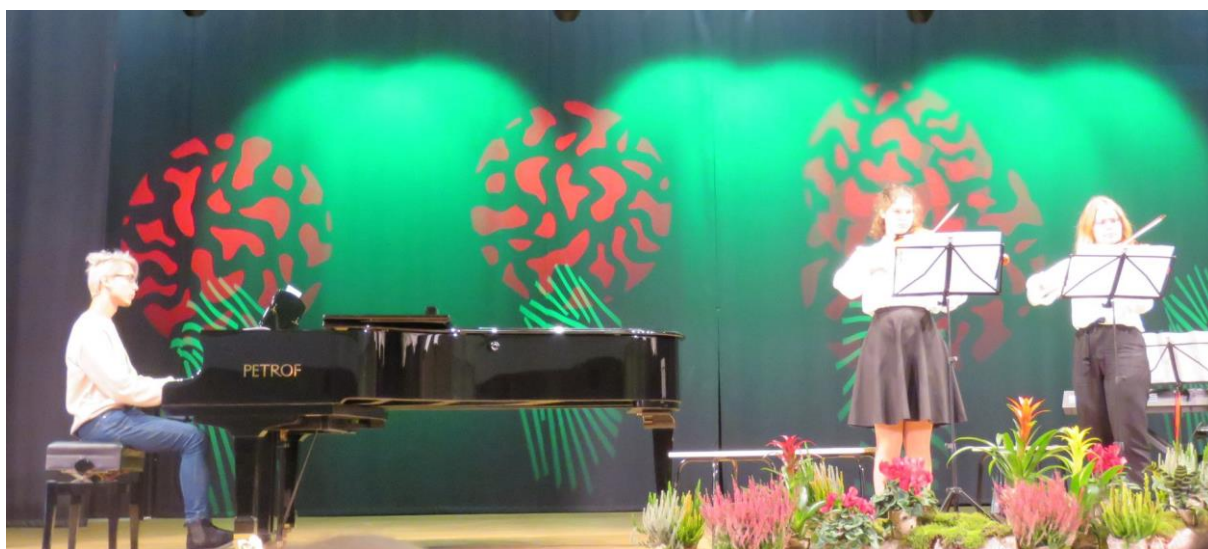
Eesti esimese üldlaulupeo 150. aastapäeva tähistame tänavu samuti pea igal kuul. Tähtsaimad ettevõtmised on Tartu laulupidu ehk laulupeo 150. sünnipäev ning Tallinnas toimuv XXVII laulu- ja XX tantsupidu. Kahe peo vahel toimub väliseestlaste festival ESTO 2019.

RAAMATUKOGUPÄEVAD 2019

AVAMINE 21. OKTOOBRIK KOSE KULTUURIKESKUSES

Raamatukogupäevad „Kohtume raamatukogus“ algasid traditsiooniliselt ettelugemisega ning ette loeti lasteaialastest seeniorideni. Päeva mõte oli tuletada kõigile meelde, kui tore on ette lugeda ja kui põnev on jutte kuulata. Päevadesse mahtus palju erinevaid tegevusi, kohtumisi ja arutelusid.

Raamatukogupäevade avamine toimus seekord Kose Kultuurikeskuses. Muusikalis-sõnalise tervituse töid meieni Kose kooli ja muusikakooli õpilased.

Avamistervitusteks said sõna Kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik Ülle Talihärm, ERÜ juhatuse esinaine Katre Riisalu ja Kose vallavanem Merle Pussak.

Järgmisena sai sõna Tartu Ülikooli Raamatukogu direktor Krista Aru, kelle arutelu oli sõnastatud: „Elutarkus ja raamatutarkus“. Alljärgnevalt mõned nopped tema sõnavõtust. Tänapäevase raamatukogu iseenesestmõistetavaks sihiks on saanud olla avatud raamatukogu

oma talletatud teadmistega ja lisandunud kultuurilooliste tekstide digitaliseerimisega. Raamatukogu on eriline asutus, sest on ühiskonnas vaimsuse hoidja. Raamatukogurahval on olnud selleks vaimujõudu ja usku sellesse.

Ammustel aegadel anti elutarkust edasi ka kirjatäheta, kasvõi läbi rahvalaulude. Lisandus raamatutarkus ja need mõlemad püsisid koos. Eesti ajakirjanduse alguseks võib lugeda aastat 1766. Alates sellest sai kirjasõna üha olulisemaks ja kirjandust jälgiti suure hoolega. Eestlased olid jõudnud aega, kus elutarkus hakkas asendama raamatutarkusega. Sest kirjasõna andis võimaluse kiiremini haarata rohkemat ja jõuda kiiremini paljudeni.

Oleme jõudnud aega, kus põlvest põlve ei pärandata suurt midagi, sest põlvkondade side on nõrk. Kellelgi ei ole enam aega ega tahtmist seletada ega selgitada. Siin aitab raamatukogu, sest toob kokku ja seab ritta elu- ja raamatutarkuse. Raamatukogul on selleks ka võimalus, sest raamatuks saanud tekst on teatud määral lõplik.

Raamatukogu on ise kogukond, kui me säilitame ühised mõisted ja väärtused – nii saame ka hoida vaimsust.

Ilmar Tomusk, on Keeleinspektsiooni peadirektor.

Tema teemaks oli „100-aastase riigikeele tervislikust seisundist“. Ilmar Tomusk rääkis, et eesti keelt saab võrrelda teiste keeltega. Kuna eesti keelt räägib emakeelena alla miljoni inimese, siis eesti keel ongi väike.

Keele üheks tervise tunnuseks on see, mitmesse keelde piibel on tõlgitud, see arv on 670, eesti keel on selle 10 % sees. Piibli tõlkimiseks olid vajalikud välja arendada teatud teemade terminid ; teemadering oli lai: ajalugu, põllumajandus, toiduvalmistamine, tõuaretus, hügieen jne jne. Piibli kaudu hakkasid mõisted levima.

Riike, kus emakeel on ka riigikeel, on alla saja. Eesti keel on aluseks haridusele, tähis aspekt on see, et eesti keel on kõrghariduse keel.

Eesti keel on kaitstud põhiseadusega ja eesti keelel on oma arengukava. Eesti keel on EL ametlik keel. Keele elujõudu näitab kirjandus. Lastekirjandus on meil väga mitmetahuline ja elujõuline. Kirjanike Liidus on 329 liiget.

Vastates ettekande pealkirjas püstitatud küsimusele, vastas Ilmar Tomusk: eesti keele tervislik seisund on väga hea.

Sten Weidebaum (Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse teabejuht) küsis oma ettekandes: „Kas minu arm jääb püsima?“ Laulupeo- ja tantsupeo-aastal vaadati tagasi, toodi esile pidude nähtamatud lood. Sel puhul anti välja raamatuid ja korraldati temaatilisi näitusi. Oli suur Eesti vaimustus.

Mis saab sellest traditsioonist, küsime. Kas muutub ta väiksemaks, nn nišiürituseks või laieneb veelgi a la Laulge kaasa-ürituseks?

Sten Weidebaum tõi välja fakti, et noori koorijuhte tuleb vähe peale, kasvulava jääb ahtaks. Noored on kõige alus, kui peole ei tule noori, siis 10 aasta pärast ei ole peol täiskasvanuid.

Laulu- ja tantsupidu ei ole projekt, vaid protsess, millega peab pidevat tööd tegema. Laulu- ja tantsupidu aitavad elus hoida eestlust ja hindavad meie tüvitekste. Nagu ka raamatukogud, arvas Sten Weidebaum. Mõte temalt veel: raamatukogu on nagu ükspidev vaikne laulupidu.

Raamatukogupäevade avamise lõpetas traditsiooniliselt mälumäng. Esindatud oli 11 võistkonda. Küsimused oli koostanud ERÜ juhatus, kes mälumängu ka läbi viis, seekord uuendatud kujul. Küsimustega saab tutvuda ERÜ kodulehel.

Esimese koha pälvis Läänemaa Keskraamatukogu. Tubli teise koha sai Harjumaa esindus. Kolmanda koha sai Tallinna Keskraamatukogu.

Harjumaa võistkond

Lea Kepnik Harju Maakonnaraamatukogust, Marika Alter Vääna raamatukogust ja Meeli Sõlg Kose raamatukogust.

Õnnitleme!

XIX MAARAAMATUKOGUHOIDJATE PÄEV
PÄRNU KESKRAAMATUKOGUS 30.OKT
RAAMATUKOGUPÄEVADE LÕPETAMINE

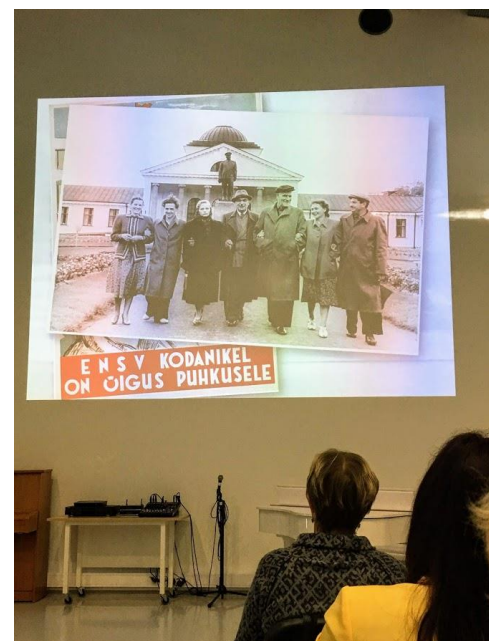

Muusikaline etteaste Pärnu Muusikakoolilt õpilastelt

Ansambel Linnutaja

Turismiajaloolane Tiit Kask tegi ülevaate Pärnust kui kuurortlinnast läbi aegade. Linn ja rannaala on näinud mitmesuguseid aegu, külastajaid mitmetelt maadelt ja mitmesuguseid arenguid.

Etenduskunstnik Barbara Lehtna esinemine oli hoogne, kaasakiskuv ja täis huumorit elust endast. Ta rääkis, et on elava loomuga ja huvitatud füüsilisest teatrist. Seda õpib ta edasi magistrantuuris.

Barbara on kaasa teinud huvitavates projektides ja ise ka neid algtanud ja lavastanud.

Pärnut tutvustavad kampaaniaid ja turismiuuringuid tutvustas Orvika Reilend, PLV arenguteenistuse turismiarenduse peaspetsialist.

2019 „Aasta maaraamatukoguhoidja“ nominendid

Harjumaa nominent on Ingrid Kuusk Kose raamatukogust (pildil vasakult esimene)

Palju õnne Ingridile!

Sündmuse lõpetas ühine tordisöömine.

KOHTUME RAAMATUKOGUS!

Sündmuse pani kirja Lea Mäeste

Harju Maakonnaraamatukogu

ÕPPEREIS STOCKHOLMI RAAMATUKOGUDES

Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu lasteteeninduse toimkonna korraldusel toimus

23.-24. septembril 2019 õppereis Stockholmi raamatukogudesse. Sõidu eesmärgiks oli tutvumine Rootsi raamatukogude süsteemiga ja nende kogemustega laste- ja noorsootöö vallas.

Külastasime 8 erinevat raamatukogu.

Stockholmi Linnaraamatukogu harukogu **Kista biblioteek** on Stockholmi suuruselt teine raamatukogu ja sellel on päevas ligi 2000 külastajat. Raamatukogu asub kaubanduskeskuses Kista Galleria ja avati 2014. aastal.

Raamatukogu on avatud 7 päeva nädalas kella 10.00-21.00 (väljaarvatud jaanipäev, jõululaupäev, uusaastapäev).

Kista raamatukogu on **programmiraamatukogu**, mis tähendab lisainvesteeringuid laiahaardelisse ja kõikehõlmavasse programmi, mis on mõeldud lastele, noortele ja täiskasvanutele. Raamatukogus on oma Lava ja Black box loengute, teatrietenduste, kohtumiste ja seminaride jaoks. Teretulnud on raamatukogu külastajate ideed raamatukogu ürituste korraldamisel.

Eraldi on õppimisala teatmekirjanduse ja **22 broneeritava toaga**, mida saab laenutada õppe- ja kohtumiste jaoks.

Kista raamatukogu on rahvusvahelise aastaraamatukogu auhinna „Public Library of the Year Award“ 2015. aasta laureaat.

Kulturhuset Stadsteatern (Stockholmi kultuurimaja) on Põhjamaade suurimaid kunsti- ja kultuurikeskusi. Mitmekorruselises hoones on huvipakkuvat igale külastajale – teatrietendused, näitused, raamatukogud, erinevad seminarid, üritused, restoranid ja kohvikud.

Kuna Kulturhuset Stadsteatern on renoveerimise tõttu 2020. aasta suveni suletud, asuvad raamatukogud asenduspindadel. Külastasime kolme Kulturhuseti raamatukogu, mis tegelevad laste ja noortega: Lånelabyrinten, LAVA ja Serieteket.

Lånelabyrinten (Laenulabürint) on raamatukogu 0-9 aastastele lastele. Omapärane oli raamatute paigutus riiulitel – alumisel olid raamatud kõige väiksematele, riiul kõrgemal raamatud natuke suurematele ja nii edasi.

LAVA, see on nn. noorte kultuurikoht, mis ühendab avaliku raamatukogu ja 14-25-aastastele noortele mõeldud tegutsemisala.

Raamatukoguna alustas LAVA aastatel 2013-2014, enne olid töötoad.

Aja jooksul on väga palju muutunud. LAVA arvutid on mõeldud ainult noorte loominguliste projektide jaoks. Tegeleda saab kõikvõimalike loominguliste ja käsitöö aladega. Kogu saab laenutada lisaks raamatutele ka muusikainstrumente ja tööriistu. Noortel on olemas spetsialistide tugi, kui nad soovivad abi oma ideede realiseerimisel.

Serieteket (Koomiksi raamatukogu) on üks osa Kultuuriraamatukogust (ilukirjandus, kunsti-, filmi-, muusikaraamatud, koomiksid).

Alates 1996. aastast tegutsev koomiksile ja graafilisele kirjandusele spetsialiseeruv raamatukogu omab väga rikkalikku koomiksi- ja kunstiraamatute kollektsiooni.

Stockholms Stadsbibliotek – (Stockholmi Linnaraamatukogu)

Kuna raamatukogu hoone on arhitektuuriline vaatamisväärsus ja omab riiklikku kaitset, ei tohi hoones kapitaalsete muudatuste teha ning maja näeb välja nagu aastal 1928. Ehitatakse uut modernset ja kaasaegset linnaraamatukogu.

Lasteosakond keskendub oma töös eelkooliealistele lastele. Kuna kooliraamatukogude võrk on tugev, siis töö kooliõpilastega on nende pärusmaa.

Päevas külastab linnaraamatukogu laste osakonda 500-800 last.

Lugemiskoerte programmil on tugev koostöö koolidega. Abivajavad lapsed suunab lugemiskoera juurde õpetaja.

Suvelugemiseprogrammid on motiveerivad: loe läbi kolm raamatut, kirjuta oma arvamus loetu kohta ja saad 1 raamatu kingiks.

Raamatukogu on populaarne kohtumispaik, palju õpitakse kohapeal.

Laste raamatubussi marsruut pannakse paika lasteasutuste konkreetsete soovide järgi. Külastatakse ka puuetega laste päevahoidu ja naiste varjupaika.

Kungsholmens biblioteek (Stockholmi Linnaraamatukogu harukogu) on linna suuruselt kolmas raamatukogu ja päevas on tal ligi 2000 külastajat.

Kuna hoone läheb kapitaalremonti, siis raamatukogu sellisel kujul nagu ta momendil töötab, suletakse. Avatakse täiesti uuel kujul ja uues kontseptsioonis.

Luma Bibliotek (Stockholmi Linnaraamatukogu harukogu) asub kunagises lambipirni tehases ja sisekujunduses viitab kõik hoone minevikule.

See raamatukogu on parim lasteraamatukogu Stockholmis. Ta on loodud koostöös erinevas vanuses lastega, arvestatud on laste soove ja huvisid.

Raamatud on kõik laste silmade kõrgusel. Olemas on Nukuteater, hästivarustatud töötuba, muinasjututuba, lambiala kuni 3 aastastele lastele.

Mis eriti meeldis Lumas? Meeldis väikelaste (4-6 aastased) raamatute paigutamine värvide järgi. Kasutusel on 6-7 värvi. Roosa värv näiteks hõlmab 4 tähte. See süsteem ei ole lihtne töötajate jaoks, kuid eelistatakse, et lapsed saavad ise tegutseda ja värvide järgi raamatuid õigesse kohta tagasi panna.

Eraldi on tähistatud raamatud lugemiskustega ja erivajadustega lastele-lugejatele.

Viimasena vaatasime **Östermalms biblioteeki** (Stockholmi Linnaraamatukogu harukogu), mis asub Fältöversteni Kaubanduskeskuse 2. korrusel.

Külastasime ka Rootsi lastekirjandusele ja Astrid Lindgreni loomingule pühendatud **Junibackeni** keskust. Teemapargi tegutsemise peamine eesmärk on läbi mängu ja seikluste äratada lastes lugemisisu.

Reisiseltskond Junibackenis Foto: Ingrid Teder (Rapla Keskraamatukogu)

Mis õppereisist meelde jäi?

Eelkõige see, et uued kaasaegsed raamatukogud, mida lugejatele avatakse, ehitatakse inimeste jaoks, et lugejal oleks raamatukogus hubane olla. Uute lasteraamatukogude loomisel on arvestatud laste soovide ja mõtetega. Raamatukogudes on olemas lugejate käsutuses kaasaegsed tehnilised vahendid. Kogu tegevus raamatukogudes toimub lugejakaardi alusel (iseteeninduses laenutus-tagastus, lugejaarvutite kasutamine).

Ja et mõista, kui oluliseks peetakse raamatukogu, siis teadmiseks selline info – uue vastsündinud ilmakodaniku vanematele annab juba sünnitusmajas haigla õde infot, millist elukohale lähimat raamatukogu nad edaspidi külastada võiksid.

Tervikliku ja informatiivse ülevaate õppereisil nähtust ja kuuldust saab Helle Laanpere (Võrumaa Keskraamatukogu) kommentaaridega varustatud reispildipäevikust:

<https://photos.app.goo.gl/YcqgexVRtaqCxZmq9>

Fotod: Ingrid Teder (Rapla Keskraamatukogu) ja Eve Eelmäe

Eve Eelmäe

Harju Maakonnaraamatukogu

KOHTUMINE HARRY RAUDVEREGA

KOSE RAAMATUKOGUS

RAAMAT „HÜÜDNIMI EESTLANE“

Kose raamatukogus kohtus 8. novembril lugejatega ettevõtja Harry Raudvere, kes rääkis oma raamatutest „Hüüdnimi Eestlane“: 1. ja 2. osa. Mahukad raamatud põhinevad Raudvere värvikatel mälestustel nõukaaegsest Venemaast. Autor tõdes, et peategelasel on prototüüp, kuid on ka fantaasiat.

Raudveret kohtumisel kuulates saime aimu, et Harry päriselu on lõputu varasalv üllatavatest lugudest ning kuulsime, et autor lubab oma tiheda töögraafiku ja reiside kõrvalt leida aega ka kolmanda osa kirjapanemiseks. Meie lugejad hindasid eriti Harry Raudvere vahetut, suurema toimetusega stiili. Need, kes samuti tol ajal Venemaal olnud, tundsid ära ehtsa olustiku ja tuttavad seigad. Ja eks pealehakkamist ja ettevõtlikust oli ka nõukaajal.

Raudvere on kirjutanud: „Kuid üks asi on kindel. Need, kes austasid tööd, kellel oli pea õlgadel ja käed ei kasvanud tagumikust välja, need elasid tolle aja kohta hästi. Eriti veel siis, kui ei ületanud õhkõrna punast joonekest, millest ülestumine oleks esile kutsunud riigi pahameele.“

Kose raamatukogu

MAARDU LINNA RAAMATUKOGU SÜGISÜRITUSED

Septembris toimusid traditsioonilised aabitsa- ja liiklustunnid koolieelikutele ja algkooli õpilastele.

3. oktoobril toimus lugemisprojekti «Suvi raamatuga» parimate lugejate autasustamine. Maardu linnavolikogu toetusel rahastatud projekt tõi kokku 44 õpilast vanuses 7–12 aastat. Projekt algas 1. juunil ja lõppes suve viimasel päeval. Suvekuudel lugesid Maardu kooliõpilased kokku 352 raamatut.

Projekti eesmärk oli lugemise populariseerimine nooremas ja keskmises koolieas. Osalejad ei pidanud mitte ainult raamatuid lugema, vaid ka lühidalt vastama küsimustele loetu kohta. Autasustamine toimus meie raamatukogu lugemissaalis. Võitjaid õnnitlesid ja andsid üle kingitused linnapea Vladimir Arhipov ja linnavolikogu esimees Ailar Lyra. Kõigile projektis osalejatele anti üle auhinnad ning parimaid osalejaid autasustati diplomite ja meenetega.

Raamatukogupäevade raames 20.10 - 30.10 korraldasime erinevad näitusi ja viktoriine, s.h eesti laulu ja tantsupeole pühendatud näitus ja eesti keele viktoriin. Toimus ka traditsiooniliseks saanud raamatu vahetuslaat «Sulle – mulle». Raamatukogu ajaloo osakonnas oli kõikidel soovijatel võimalus teada saada, kuidas käis töö raamatukogus 1980-90 aastatel.

14. novembril toimus kohtumine tuntud kirjaniku ja telesaatejuhi Pavel Makaroviga. Pavel Makarov, kes on paarikümne biograafilise raamatute autor, esitles oma raamatuid ja ainulaadseid fotosid, näitas filmi ja rääkis kuulsatest inimestest.

Maardu Linna Raamatukogu

ELAV RAAMATUKOGU

Oktoobrikuu alguses levis netiavarustes järgmine üleskutse :

„ Keila Noortekeskuse korraldatav linnalaager “Elav Raamatukogu” toimub 21.-25.10, Harju Maakonnaraamatukogus. Laager on noortele vanuses 10-14. aastat ja omaosalus on 25.-. Linnalaager saab teoks ERÜ projektiga.

Meile tulevad külalised: külla tuleb kirjanik Contra ja illustraator Kerttu Sillaste, samuti aitab meid “Vaarikas Vahukoorega” ja Keila noortekeskus ja OÜ DraHREC. Selle vahva nädala jooksul valmib igal kirjandushuvilisel noorel OMA raamat, mis saab köidetud ja linti loetud.“

Kuidas eeltoodud üleskutse toimuma sai, oli võimalik jälgida meie raamatukogu lastelehelt (<https://www.keilalasteleht.ee/uritused/elav-linnalaager>):

Esmaspäev (21.10.19)

Linnalaagri alustamine, kohtumine Contraga. Lapsed alustasid oma raamatu kirjutamisega. Contra rääkis lastele oma kirjamehete algusest, selle mõjutustest. Lapsed said nippe, kuidas võiks luuletamisega alustada. Contra väide, et luuletus printsessist võib meeldida ka poistele, sai samuti täna kinnitust. Ühesajasõnaga - väga muhe ja õpetlik hommikupoolik oli.

Teisipäev (22.10.19)

Linnalaagri teisel päeval kohtusid lapsed illustraator Kerttu Sillaste'ga. Tegelikult on Kerttu näol tegu inimesega, kes mitte ainult ei kaunista teiste loodut, vaid on ka ise kirjutanud-joonistanud mitu vahvat lasteraamatut.

Laagrilapsed said teada, kuidas sünnivad tema ideed, kuidas alustab tema joonistamist. Külalisel oli kaasas ka

valik raamatuid. Huvitav oli vaadata, kuidas erinevad illustraatorid raamatu kujundamisele on lähenenud. Ja erinevusi oli... Kes vähegi kuulas ja vaatas, sai enda jaoks nii mõnegi hea idee edaspidiseks.

Loomulikult said lapsed täna ka ise näpud värviseks teha ning oma raamatu jaoks pilte joonistada.

Kolmapäev (23.10.19)

Tänase päeva märksõna võiks olla "Osavate näppude voor". Täna said lapsed teada ja tunda, kuidas on võimalik ise raamatut köita. Teadmisi, materjali ja abikäsi(näppe) jagasid lahked käsitöösalongi "Vaarikas Vahukoorega" perenaised.

Neljapäev (24.10.19)

Tapeeti, liimi, tange, haamrit ja ohtralt (kilode kaupa) kaunistusi - nii see raamat tasapisi kaunite kaante vahele saabki. Ikka loomulikult [Käsitöösalong](#) [Vaarikas Vahukoorega](#) perenaiste kindla juhendamise järgi.

Reede (25.10.19)

Reedel olid lapsed Keila Noortekeskuses. Lisaks köidetud raamatule said lapsed oma loo ka linti lugeda.

Alates esmaspäevast, 28.oktoobrist oli kõigil huvilisel võimalik paari nädala jooksul vaadata raamatukogu lasteteeninduse saalis laagris valminud raamatute näitust.

Varje Mägi

Harju Maaakonnaraamatukogu

ARDUS OLI KIRJANIK, KES NAERUTAS KUULAJAID

ELO SELIRAND ARDU RAAMATUKOGUS

„Teha filmi, tähendab näha und lahtiste silmadega. Unistada. Jätta alles. Mitte miski muu ei ole nii maagiline; sa mõtled välja oma maailma, lood selle ja see – hakkabki elama.” Need mõttelised sõnad lausus 2018. aasta filmifestivalil Elo Selirand, tele –ja filmirežissöör, stsenaarist ja kirjanik.

Elo Seliranna looming on mitmekesine: raadio– ja teletöö, kus tema kirjutatud või režiiruumis kokkupandud lood on aastate jooksul jõudnud kuulajate ja vaatajate südamesse. Tuntumad neist: „Tähelaev”, „Jõulutunnel”, „Terevisioon”, Lotte lood jpt lood. Ta on proovinud kätt ka assistendina filmides „Georg” ja „Taarka.”

Ardu raamatukogus oli Elo Selirand 23. oktoobril 2019 kui kirjanik, kes sellel aastal pälvis Tammsaare nimelise kirjanduspreemia raamatu „Tormpuudlane” (2018) eest.

Menukaks on osutunud ka pseudonüümi Aliis Jõe nime all sariraamatud: „Viimane laev” (2017) ja „...kes pole kunagi söönud homaari” (2018), millele kirjanik loodab järgmisel aastal kirjutada 3. osa.

Elo Selirand on lõpetanud Tallinna Ülikooli telerežii erialal. Huvi kultuuri ja selle kajastamise vastu oli tal tekkinud juba varakult. Keskkond, kus Elo Selirand üles kasvas, soodustas loovust: isa, Enno Selirand, on tuntud psühholoog ja tema vanaema eluaegne võõrkeeleõpetaja. „Minu 101-aastaselt vanaemal on imetlusväärne jutuand – lõbusamad lood olengi peamiselt temalt

kuulnud. Tema on ka minu kirjutiste esimene kriitik.” Peagi tuli kirjanikult terve rida meisterlikke ja humoorikaid lugusid elust enesest, mida saatsid kuulajate naerupahvakud.

„Kirjutamine on minu hobi, aga põhitöö ja koduste toimetuste järel jääb selleks vähe aega (kohe tuleb lugu koera poolt nahka pistetud käsikirjast). Vana-Vigalas, kus elasin, kuulsin palju kohalikke legende ja lugusid. Olen ise ajaloo huviline ja kuuldud lood kasutan ära oma loomingus.”

Oma põhitööst ja töökaaslastest rääkis Elo Selirand nii haaravalt ja naljakalt, et hetkeks tekkis mõte – miks loo jutustaja pole teatrikooli astunud. Pidevad naeruturtsatused publiku hulgas tõendasid seda.

Küsimusele, kas kirjanik on oma lapsi ka televisioonis rakendanud, vastas meie külaline nii: „Oma lapsi olen küll televisioonisaadetes kaasa võtnud. Tütar oli häbelik; ta oli nõus siis esinema, kui nägu on kaetud. Poeg, kes julgem, tahtis kõige rohkem päkapikuhäält teha. Ise olen osalenud ainult üksikutes episoodides.”

Kuulaja küsimus: „Kas Teilt on oodata ka lasteraamatuid?” Kirjanik vastab: „Nii kõrgele tasemele ma ei ulatu.”

Seda, kui oluliseks peab Elo Selirand pärandkultuuri säilitamist, on ta igal kohtumisel pannud kohalolijate südamele: „Iga inimene võiks tulevaste põlvetele teha sellise teo, et panna kirja oma elu järelpõlvetele. See on teene inimkonnale. Endal ka hiljem huvitav lugeda ja lastega arutada.”

Ireene Tsirel

Ardu raamatukogu lugeja

RAAMATUKOGUPÄEVAD 20.–30. OKT

KOSE VALLA RAAMATUKOGUDES

20.- 30. oktoobrini toimuvate raamatukogupäevade „Kohtume raamatukogus“ eesmärk on avada raamatukogude uksed tavapärasest veelgi enam, viia lugejad kokku lemmikkirjanikuga ning näidata kaasaegse raamatukogu mitmekülgsusi võimalusi.

Üleriigilised, 29. raamatukogupäevad avati pidulikult Kose Kultuurikeskuses. Päeva korraldas Kose Raamatukogu koostöös Eesti Raamatukoguhoidjate Ühinguga.

Raamatukoguhoidjaid üle Eesti tervitasid nii Raamatukoguhoidjate Ühingu esinaine Katre Riisalu, Kultuuriministeeriumi raamatukogunõunik Ülle Talihärm kui ka meie vallavanem Merle Pussak.

Avaaktusel esinesid Tartu Ülikooli direktor Krista Aru, Keeleinspektsiooni peadirektor Ilmar Tomusk ja Eesti Laulu-ja Tantsupeo Sihtasutuse teabejuht Sten Weidebaum. Eriti meeldejäädv oli Krista Aru sõnavõtt. Krista Aru rõhutas, et raamatukogu on kohaks, mis loob kindlustunnet ning tema kõige suurem roll on elutarkuse ja raamatutarkuse ühendamise.

Kose Muusikakooli ja Kose Gümnaasiumi õpilaste ja õpetajate poolt esitatud muusikalis-sõnaline tervitus jättis kõigile osalejatele sügava mulje.

Pärastlõunal toimus traditsiooniline raamatukoguhoidjate mälumäng. Harju maakonna võistkond saavutas teise koha. Võistkonda kuulus ka Meeli Sõlg Kose Raamatukogust.

Raamatukogu abistasid ja toetasid selle päeva õnnestumisel Kose Vallavalitsus, Kose Kultuurikeskus, Kose Muusikakool, Kose Gümnaasium. Erilised tänud Kose Muusikakooli õpetaja Maiu Roosale, kes raamatukogu ja muusikakooli koostööle igati kaasa on aidanud.

Raamatukogupäevade raames toimus meie valla raamatukogudes hulgaliselt erinevaid huvitavaid sündmusi - kohtumisi kirjanikega, infokirjaoskuse päevi, raamatuid soovitasid ja laenutasid nii kohalikud tuntud inimesed kui ka sotsiaalminister Tanel Kiik. Kose ja Kose-Uuemõisa raamatukogud korraldasid tasuta raamatulaata.

23. oktoobril oli mul võimalus koos vallavanem Merle Pussakuga osaleda Pärnus toimunud mõttevahetusel ``Kohalik omavalitsus ja raamatukogu`` Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu koostöös Kultuuriministeeriumiga jagas selgitusi kohalikele omavalitsustele raamatukogudega seotud probleemidest ja kitsaskohtadest. Ettekanded olid väga huvitavad, esinejad olid nii vallavanem, raamatukogude esindajad kui ka ministeeriumi kultuurinõunik. Ettekannete slaididega saavad kõik huvilised tutvuda ERÜ kodulehel.

Minu jaoks olid eriti huvipakkuvad kaks ettekannet. Mõtlesin pani Monika Jõemaa – Põhja-Pärnumaa Raamatukogu direktori ülevaade sellest, kuidas viidi läbi raamatukogude ümberkorraldamine. Väiksema elanike arvuga teeninduspiirkonna raamatukogudes vähendati raamatukoguhoidjate koormust, mis omakorda ju tähendab, et raamatukogud on kasutajatele vähem avatud. Kas siis on tegemist ikka haruraamatukoguga, või on hoopis laenutuspunkt?

Paljudes omavalitsustes on moodustatud või moodustamisel valla keskraamatukogud. Meie siin Kose vallas toimetame üheskoos juba kuuendat aastat ja tundub, et edukalt. Valla elanike seas

läbi viidud rahuloluküsitlus näitas, et raamatukoguteenusega, mida Kose vallas pakub viis raamatukogu, on 99% elanikest rahul.

ERÜ visioonidokumendi ``21. sajandi raamatukogu `` ja rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise mudeli oli võtnud aluseks Rahandusministeerium oma ettekandes. Sellest ülevaatest, kohalike omavalitsuste teenustasemetest seirest, kus tutvustati raamatukoguteenusega seonduvat, võisime koos vallavanemaga tõdeda, et pakume Kose vallas teenust, mis vastab edasijõudnud või eeskujulikule tasemele. Seda tänu vallavalitsuse ja raamatukogu koostööle, aga ennekõike raamatukoguhoidjate tublile panustamisele.

Meie valla raamatukoguhoidjad on missioonitundega, oma ala armastavad ja raamatukogu kasutajaid austavad. Meie hulgas on kauaaegseid raamatukoguhoidjaid nagu Liia Oll, kes on Kose Raamatukogus töötanud 35 aastat, aga ka nooremaid, kes meiega on liitunud alles 2019 aastal, nagu Meeli Sõlg.

Raamatukogupäevadel jagatakse tunnustust meie ala parimatele. Hea meel on tõdeda, et Harju maakonnast esitasime ``Parim maaraamatukoguhoidja 2019`` tiitlile Kose Raamatukogu vanemraamatukoguhoidja Ingrid Kuuse. Maakondade parimaid maaraamatukoguhoidjaid tutvustati ja õnnitleti 30. oktoobril Pärnus maaraamatukoguhoidjate päeval.

Seekordsed raamatukogupäevad lõpetasime meie, Kose valla raamatukoguhoidjad rabas. Pärast hommikust koosolekut, kus rääkisime omavahel tööjuttu, aga tunnustasime ka meie tublimaid - mul oli suur rõõm üle anda Kose Vallavalitsuse tänukirjad nii Ingridile kui ka Liiale, suundusime Kuimetsa kanti. Olime kaasa kutsunud ka valla kultuurinõuniku Margit Eeriku. Päeva teise poole veetsime ukerdades väga märjas, kuid ilusas Viirike rabas saatjaks Ants Uustalu ja tema koerake. Päike paistis, rabalaukad helkisid juba kerges jääkirmes, imeline vaikus ümberringi. Ilus oli!

Väsinud, kuid rõõmsatena kosutasime end Ööbiku Gastronoomiatalus, et järgmisel hommikul jälle reibastena oma töökohtadel, raamatukogudes elutarkust ja raamatutarkust ühendada ja seda jagada kõigile soovijatele.

Sirje Bärg

Kose raamatukogu

P.S. Pilte raamatukogupäevade avamisest ja lõpetamisest näeb käesoleva infolehe avaloost

RAAMATUKOGUPÄEVAD HABAJA RAAMATUKOGUS

Habaja raamatukogu toimetas raamatukogupäevadel koostöös Habaja noortekeskusega.

Alustasime päevi kokaraamatute sirvimisega. Rääkisime tervislikust toitumisest ja otsisime häid retsepte, mille järgi peale koolist koju jõudmist oleks hea midagi süüa teha.

Järgmisel päeval ka alustasime kokkamisega. Saime kasutada külakeskuse kööginurka. Tegime ettevalmistusi laua katmiseks kirjanduslikuks õhtusöögiks. Menüüs oli Borši (peedi) supp, lehttaigna-ketšupi keerud ja muffinid.

Edasi läks päev ettelugemise võistlusega. Lugemist hindas žürii eesotsas endise eesti keele õpetaja Enda Pilliga. Auhinnatud said vanusegruppide parimad. Parimateks osutusid need, kes olid valinud endale just eesti kirjanduse hulgast raamatud, kuna neid oli hea ette lugeda ja ka kuulata.

Edasi tuli juba kirjanduslik viktoriin, milles kasutasime tänapäeva digivõimalusi: nutitelefone. Küsimustik oli koostatud keskkonnas Kahoot. Siin üks näide:

Missugusest raamatust on see lõik? „Hommikul pidi kärbes Jaak jahmatusest peaaegu et ninaga vastu majaseina lendama...”

Vastusevariandid: (Vali õige)

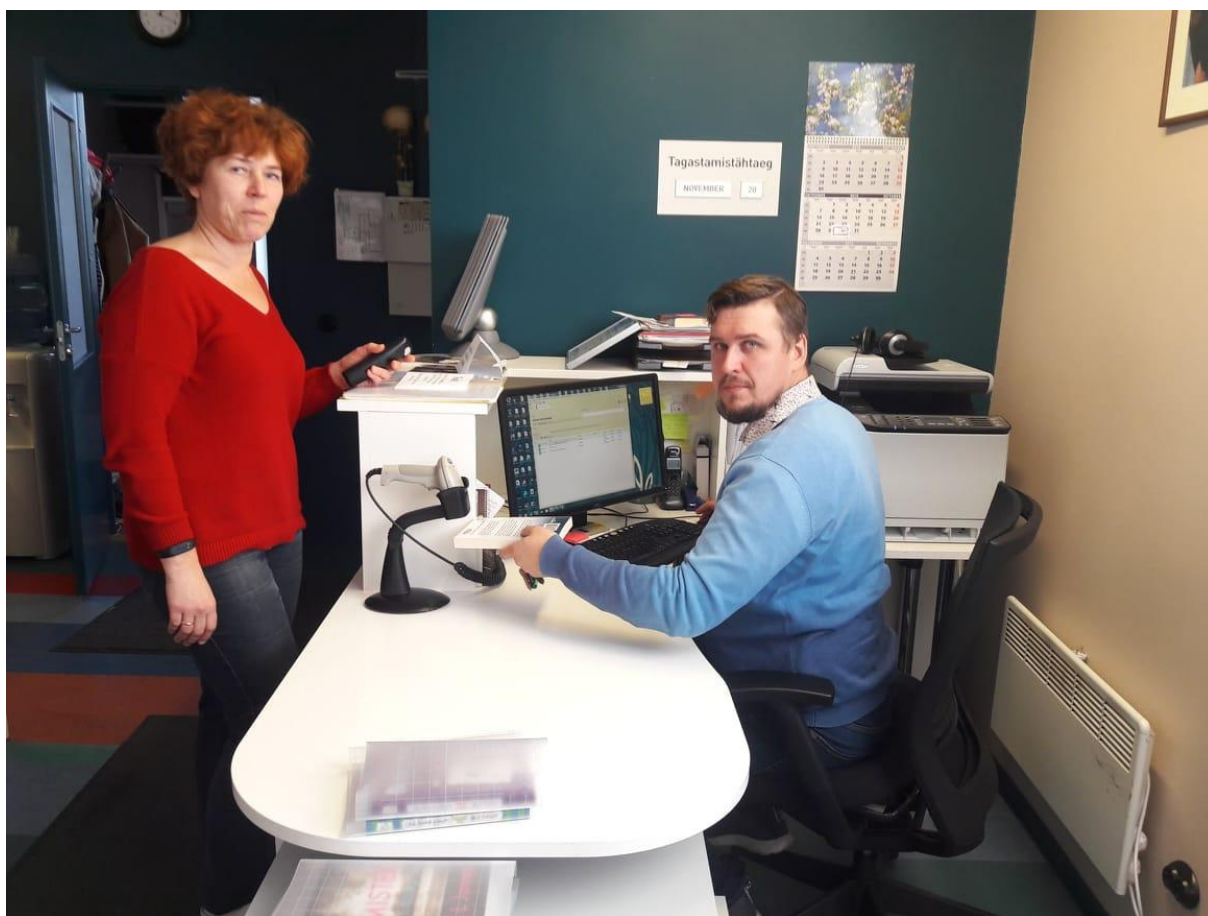
- a) Lotte ja Kuukivi saladus
- b) Kaka ja kevad
- c) Lotte reis Lõunamaale
- d) Leiutajateküla Lotte

Ja siis jätkus õhtupoolik juba Kirjandusliku õhtusöögiga. Parimatele jagati auhindu ja kõik kohalviibijad said mõnusalt kõhu sooja suppi täis.

Reedene päev möödus raamatute põhjal tehtud filmide vaatamisega.

Vaatamisele tulid: „Fantastilised elukad ja kust neid leida“ ning „Nullpunkt“

Raamatukogupäevade viimasel päeval oli meil tuntud inimene raamatukogus. Seekord oli raamatuid soovitamas ja laenutamas Kose vallavolikogu liige Timo Nikitin.

Raamatukogupäevad möödusid hästi ning olid tegevusi täis.

Eriti tore, et meil on kõrval noortekeskus, kellega koostöös saame toredaid asju läbi viia.

Hille Schaffrik

Habaja raamatukogu

ETTELUGEMISEST JA KUULAMISEST...

RAAMATUKOGUPÄEVADEL KOSE RAAMATUKOGUDES

Nagu ikka raamatukogupäevade ajal, sai tähistatud ettelugemise päeva. Väärtustati nii raamatut, kui ka lugemist-kuulamist.

Ettelugemise päeval on tavaks lugeda ette lastele, vanematele, sõpradele ja kasvõi lemmikloomadele. Loeme lemmikuid ja naudime uusi kogemusi, eesmärgiga hinnata raamatut ja lugemist.

Seekord sai käidud külas lasteaia erinevates rühmades. Üldiselt arvatakse, et lastel pole püsivust. Meie lasteaialapsed olid heaks näiteks vastupidisele, olles väga tänulikud ja tähelepanelikud kuulajad ja seda erinevates vanustes. Jagus hinnanguid ja arvamusi loetu kohta järgnenud arutelu käigus. Teemagi oli ju põnev: Heal meelel ja ilusal keelel! Lapsed leidsid, et meie keel on ilus ja väga rikas. Nalja jagus mitemetähenduslike sõnade ümber. Hommik venis oma vahvuses üsna pikaks.

Ettelugemist jagus ka raamatukogu seinte vahele. Pisut küll teises võtmes - kui ühendada ettelugemine ja käeline tegevus, on tulemus meelde jääv. Panime kokku korraga mitmed meeled: samal ajal, kui käed väikesi paberhiirekesi meisterdasid, sai laps kuulata lugusid hiirtest muinasjuttudes. Muinasjutud on alati ettelugemiseks hea materjal oma loetavuses, mõtestatuses ja õpetlikkuses. Kuulasime, kes ja miks sai hiire väimeheks ning miks kass ja hiir omavahel läbi ei saa.

Etteloetavatele lugudele väärtust lisades (teemakohane meisterdamine) jäävad sellised lugemised pikaks ajaks meelde. Kose-Uuemõisa Raamatukogus on see võimalus iganädalane. Lapsed on tublid kuulajad ja arutlejad, kui on, kes neile ette loeb.

Rohket ettelugemist kõigile!

Vahva oli ka Kose-Uuemõisa seenioridel. Raamatukogu majas kohtuvad kohvilauas reedeti vahvad proudad. Seekord käis külas Mae Lender, kes kõneles koogi ja kohvi kõrvale väga toredalt oma elust, hiidlastest ja Hiiumaast. Oma teiste raamatute tutvustamiseni ta ei jõudnudki, enne lõppes aeg. Kuna kuulajate hulgas oli ka endisi hiidlasi, oli õhk täis ka emotsioone ja mälestusi.

Sirje Bärge

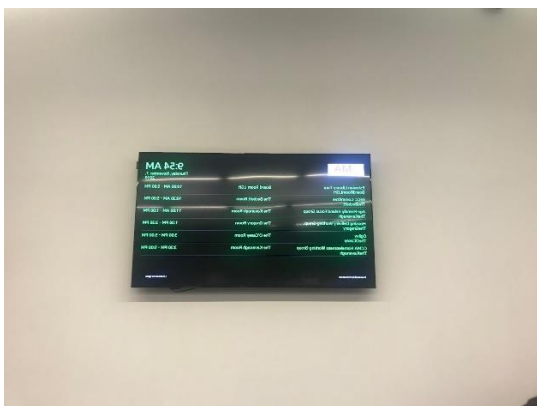
Kose raamatukogu

EESTI RAAMATUKOGUHOIDJAD TUTVUSID IIRIMAA ÜHTSE RAHVARAAMATUKOGUDE VÕRGU JA AUTOMATISEERIMISE PROGRAMMIGA

Eelkõige oli reis (5. – 8. nov) Dublini raamatukogudesse silmaringi avardav, ideid ja mõtteid andev kogemus.

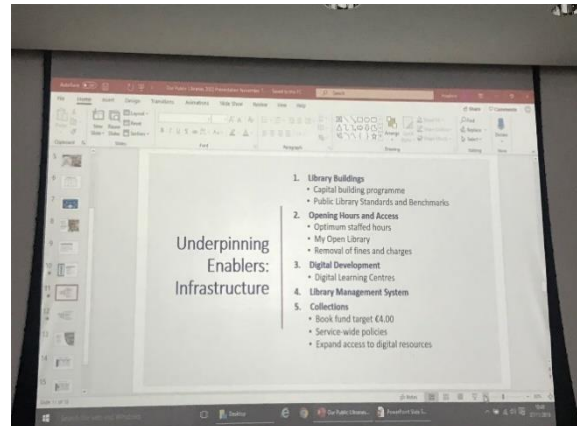
Iirlastel on väga ambitsioonikas strateegia arendada rahvaraamatukogu teenuseid järgneva viie aasta jooksul, toetudes nii tehnoloogilistele kui ka teeninduslikele uuendustele. Keskendutakse juurdepääsu parandamisele, otsitakse jätkusuutlikuid ja integreeritud avalikke teenuseid. Raamatukogu nähakse olulise kogukonnakeskusena ja otsitakse, kuidas täita lõhe avaliku arusaama ja raamatukogude olulisuse ja raamatukogude tegeliku kasutamise vahel.

Raamatukogu arenguid toetavad erinevate ministeeriumite osakonnad ja komiteed: Raamatukogude Arendamise Komitee, kelle ülesandeks on uute rakenduste arengute jälgimine; Maaelu ja Kogukonna arengu osakond, mis toetab strateegiat jätkuvate investeringutega, arendades kvaliteetseid raamatukoguhooneid, mis kajastaksid pakutavate teenuste kvaliteeti, parandades juurdepääsu ja lahtiolekuaegu ning parandades IKT suutlikkust. Koostööd tehakse Kohaliku Omavalitsuse Juhtimisagentuuridega, kohalike omavalitsustega ja teiste sidususrühmadega.

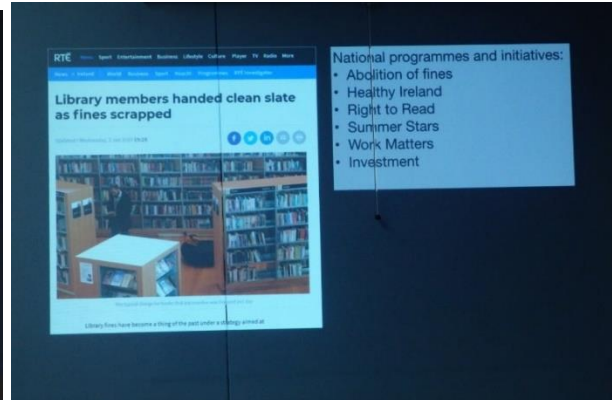
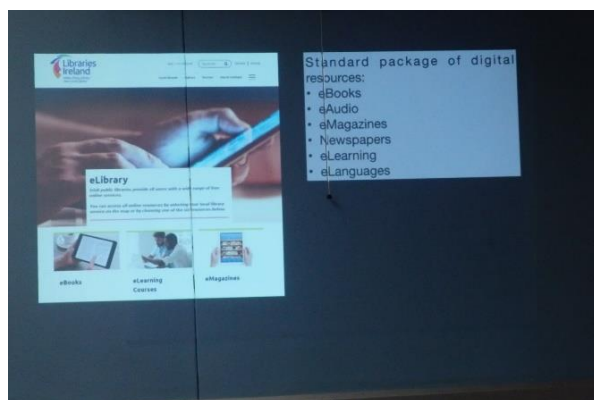

Rahvaraamatukogu teenust riigis osutab üldsusele 31 kohalikku omavalitsust. Lisaks keskendub strateegia raamatukoguteenuse põhifunktsioonidele, tuues raamatukogu kirjaoskuse toetamise ja järjepidevuse rolli. Toetatakse elukestva õppe võimalusi ja luuakse raamatukogu võtmekohaks usaldusväärse ja autoriteetse teabe saamine. Ka toetab see strateegia raamatukogu töötajaid nende oskuste arendamisel ja täiendamisel.

Iirlased võivad olla uhked ka selle üle, et nad on mõne aastaga suutnud ehitada või ümber ehitada 45 raamatukogu. Kulutused on ennast ära tasunud, kuna raamatukogu külastuste arv kasvas 500 000 võrra. Inimeste kasutada on 330 raamatukogu-haruraamatukogu ja 31 mobiilset raamatukogu.

Tänu ühtsele riiklikule kataloogile ja teavikute kohale toimetamise teenusele on inimestel juurdepääs enam kui 12 miljonile teavikule. Võimalus on kasutada tasuta üleriigilist teenust, sealhulgas laenutada ja tagastada raamatuid mistahes raamatukogus.

Pakutakse ka juurdepääsu suurele hulgale veebiressurssidele – e-õppekavad ja keeleõppekavad; e-raamatud, e-audioraamatud jne.

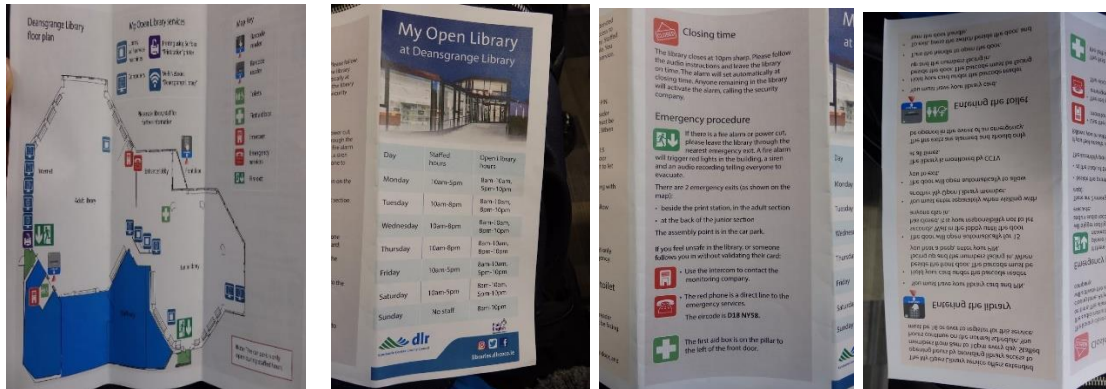
Viiakse läbi riiklikke programme.

Iirimaal on 4 avatud raamatukogu. Meie külastasime neist ühte- Deansgrange raamatukogu.

Tegelikelise kulutuste ja paberimajanduse hulk ja reeglistik on üllatavalt suur. Lahendada tulid küsimused: Kuidas leida raamatukoguteenuse vajadusele vastavate turvakaamerate ja vastavate programmide pakkujat? Kui palju suureneb kulutus elektrile, veele ja küttele?

Avatud raamatukogu teenust pakutakse paar tundi öhtul ja pühapäeviti ning riiklikel pühadel.

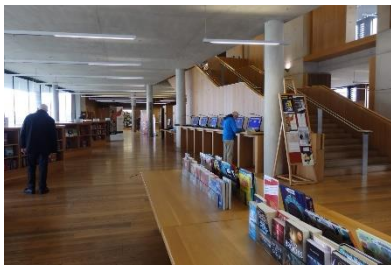
Muljet avaldasid kõik raamatukogud, mida külastasime. Eriti suurte võimalustega on oma kogukonnale suunatud Lexiconi raamatukogu.

Nende piirkonnas on vananev elanikkond ja lähedal asuvad erivajadustega lastele mõeldud koolid. Raamatukogus on laenutusautomaadid - nii nagu ka kõigis teistes raamatukogudes.

Võimalik on laenutada kohalkasutuseks laptop-e ja ipad-e ja kasutada saab 3D printereid. Pakutakse 15 minuti- arvuti kiirkasutuse teenust ja kasutusel on printimisautomaadid.

Raamatukogu pakub seminariruumi ja toimuvad töötod nii lastele kui ka täiskasvanutele ja erivajadustega inimestele.

Eriti uhke on raamatukogu niinimetatud vabalava üle. Vabalava pakub palju erinevaid võimalusi erinevateks üritusteks ja ülesastumisteks.

Mulle meeldisid ruumide suurus ja avatus.

Riulid on madalad (umbes silmade kõrgusel) ja riulitel on rattad all, mis võimaldab ruumi liigendada. Ruum on jaotatud visuaalselt osadeks. On piirkonnad ruumis, mis pakuvad võimalust vaikseks tegevuseks - näiteks õppimiseks. Samas lastele mõeldud alad on sisustatud lastesõbralikult, pakkudes põnevaid soppesid ja iseolemise võimalusi. Nagu meilgi, toimuvad ka seal ettelugemised lastele. Raamatukogus on suur näituste ala ja suurtel ekraanidel jookseb pidevalt reklaam, et teavitada inimesi, mis on raamatukogus teoksil – olgu selleks siis üritused või näitused.

Külastatud raamatukogudest jäidki ehk meelde veel nende teavikute komplekteerimistöö, mis erineb meie komplekteerimisega seotud töödest. Komplekteerimisega tegeleb keskne raamatukogu, mis saadab haruraamatukogudele välja juba valmis produkti – kohe valmis laenutamiseks. Raamatud viiakse 2 korda nädalas haruraamatukogudele, samas viiakse ka teistest raamatukogudest tellitud-reserveeritud raamatud kaks korda nädalas raamatukogudeni.

Meelde jäid reserveeritud raamatute riiulid. Need olid meile väga harjumatul moel paigutatud: teavikud koos lugeja nimedega tähestikus.

Teavikuid hoitakse lugejatele kauem reserveerituna, kui meie raamatukogudes.

Lugeja saab ise tellitud teaviku laenutada laenutusaparaadi vahendusel. Teavikuid reserveerida saab nii elektrooniliselt kui kohapeal.

Sisustus on lugejasõbralik : erinevad tööpaigad ja lugemise kohad. Näituste alad on ruumid, mille suurust saab muuta seinu liigutades.

Iirikeelsete raamatutele on eraldi riiulid nii lastele, kui ka täiskasvanutele. Paljudes raamatukogudes on raamatud paigutatud teemapõhiselt.

Tallaght raamatukogus – kuna mänguasjad on kallid, siis raamatukogu pakkus kallite mänguasjade laenutust põhimõttel - enne proovi, siis osta, kui asi sobib.

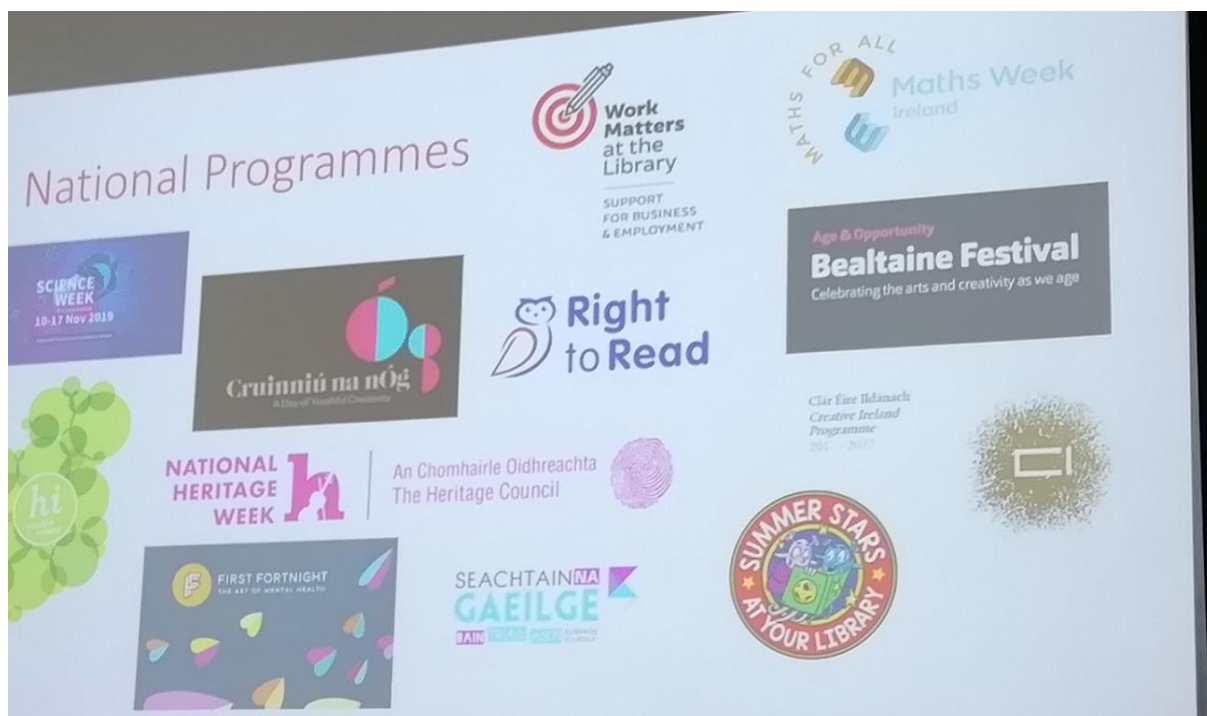
Sõbralikud töötoad ja näitused on autismi ja aspergeri sündroomi põdevatele inimestele.

Meelde jäid Iirikeelsete lasteraamatute väljapanekud.

Kindlasti olid huvitavad riiklikud programmid ja ühtsed raamatud raamatukogudele ja väljapanekud vastavalt programmis soovitatule, näiteks tervisega seotud programm – tervis ja tervise probleemide ennetamine. Samuti tööga ja töötusega seotud programmid, elukestev õppe, kirjaoskuse ja lugemisoskuse programmid.

Toimib eelnev lobitöö omavalitsustele raamatukogude rahastamise osas. Riik aga aitab suurte projektidega – näiteks RFID.

Raamatukogudel on võimalus pakkuda asjakohast ja kvaliteetset teenust. Olemas on tehnoloogiline võimekus. Töö toimub kogukonnaga pakkudes näiteks peredele koostegemise rõõmu ja erinevatele peredele suhtlemise võimalusi.

Ürituste, tegemiste ja programmide töökavad planeeritaks 3 kuu kaupa.

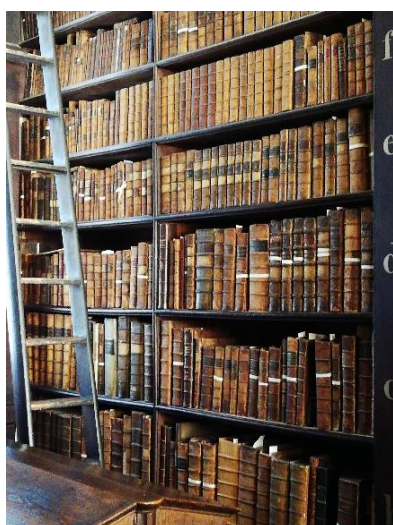
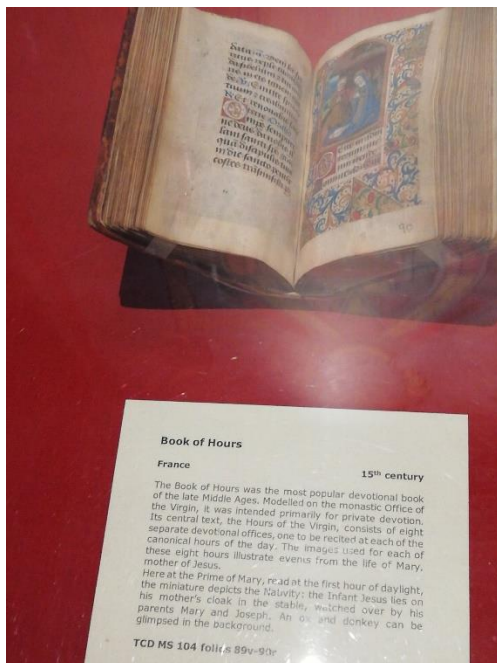

Raamatukogude pärl – Trinity College „Old Library“ raamatukogu oma unikaalsusega asub Trinity College territooriumil ja on üldsusele avatud.

Raamatukogu on koduks märkimisväärsele Iiri identiteedi aardele.

1712. – 1732. a ehitatud pikk tuba sisaldab üle 200 000 Iiri vanima raamatu.

1. korrusel saab näha Kellide raamatu "Pimeduse muutmine valguseks" näitust.

Suur tänu korraldajatele ja kindlasti ka vastuvõtjatele suurepärase võimaluse eest näha, kuidas töötavad Iirimaal raamatukogud. Aitäh, et jagasite omi kogemusi!

Reet Altma

Harju Maakonnaraamatukogu

ORU RAAMATUKOGU 100

100 aastat on pikk aeg. 100 aastat on ühe raamatukogu jaoks auväärne iga.

29. novembril tähistas Oru raamatukogu oma 100. sünnipäeva.

Tuhala Noorteühing “Laine” asutati 23. novembril 1919. aastal. Nii Noorteühing “Laine” kui ka selle ühingu esimese avaliku raamatukogu asutajaks oli Gustav Sagris (25.02.1894-21.09.1962) Ollani talust Tuhalas. Temast sai ühtlasi ühingu esimees ja raamatukogu juhataja. Tuhala koolimajast sai kohalik seltsimaja, kus paiknes ka rahvaraamatukogu. Noorteühingu eesmärgiks oli edendada rahvaharidust, vaimset ja kõlblist kasvatust. Sissetulek tuli liikmemaksudest, kingitustest ja korjandustest, näitusmüükidest ja pidudest. Korraldati ilulugemist, muusika- ja näitemänguõhtuid.

1925 otsustas Tuhala vallavolikogu asutada oma 10 küla ja 1100 elanikuga vallas veel teise avaliku raamatukogu. Asukohaks valiti Oru mõisa häärber, kus paiknesid ka Tuhala vallavalitsus ja kool. Uueks raamatukogu juhatajaks sai kooliõpetaja Aleksei Mägi.

Tasapisi kolis valla seltsitegevus Tuhala seltsimajast Orusse üle. 1930. aastal lõpetas Noorteühing “Laine” tegevuse ja ühingu raamatukogu suleti. Raamatud anti üle tegevust jätkavale Tuhala Vallaraamatukogule.

Kõige vanem säilinud raamat meie raamatukogus on Ernst Enno „Uued luuletused“. Teos on 10 aastat vanem kui raamatukogu st välja antud 1909 aastal.

Oru Raamatukogu asukoht on aastate jooksul pidevalt muutunud. Oru mõisast on kolitud ümberkaudsetesse taludesse, kolhoosi kultuurimajja, Männimäele, Oru Põhikooli ja uuesti tagasi Oru mõisa ning 2005. aastal vastvalminud Oru külakeskusesse.

Oru mõis

Oru Külakeskus

Iga kolimise käigus on raamatukogu dokumentatsioon ja fond kahju kannatanud. Suur laastamistöö toimus 1960ndatel aastatel, mil raamatukogust viidi sundkorras ära veoautokoorem haruldast kirjandust.

1950-1959 - Tuhala raamatukogu allus Kose Rajooni Raamatukogule.

1978. aastast läks Tuhala Raamatukogu Keila Keskraamatukogu alluvusse ning raamatuid saadi tsentraliseeritud korras.

1992 - Moodustati Kose vald. Toonane vallavanem otsustas, et kuna tema raamatukogundust ei tunne, jääb valla raamatukogude juhtimine Kose raamatukogule.

1995. aastal nimetati Tuhala raamatukogu ümber Oru raamatukoguks.

Alates juunist **2003** on raamatukogus kasutusel raamatukoguprogramm URRAM.

2005.aasta augusti lõpus avati Oru Külakeskus, kus on ruumi nii külarahval kooskäimiseks, noortekeskusele kui ka põhikooli võimlale. Koos sellega sai lahenduse ka Oru raamatukogu ammune probleem – ruumipuudus. Endisesse võimlasse kohandati raamatukogule ruumid. Renoveerimist toetas Kultuuriministeerium.

01. septembril 2005 avas Oru raamatukogu oma ukse külastajatele uutes, avarates ruumides.

Seoses raamatukogu kolimisega Oru Põhikooli hoonesse, ühendati Kose vallavolikogu otsusega Oru külaraamatukogu ja Oru Põhikooli raamatukogu.

2013 - Toimus Kose valla raamatukogude ühendamise. Oru Raamatukogust sai Kose Raamatukogu haruraamatukogu.

2014. aastast laenutab raamatukogu Oru Põhikooli õpilastele ja õpetajatele õpikuid.

Tähtis sünnipäevapidu toimus Oru Külakeskuse saalis. Külalisi oli lähemalt ja kaugemalt, ühtekokku päris palju. Tänukirja ja kingituse said raamatukogu tublid lugejad. Endistest töötajatest olid sünnipäevale tulnud Juta Raudsepp, Anni Raud ja Marina Feinman.

Esmaettekandele tuli Oru Põhikooli 9. klassi näiteringi esituses „Varjude tants“. Tekstid pärinesid Doris Kareva luulekogust „Elutants“. Küll see oli fantastiline etendus!

Marju Purgats

Oru Raamatukogu

SÜGISÜNDMUSED PEETRI RAAMATUKOGUS

*Kui kõik saaksid päriselt aru
Ei kiirus küll kuhugi vii
Kui akende taga on vihane maru
Me mõnusalt oleme siin
Kui kõik saaksid päriselt aru
Külm tuleb, kui anname loa
Seal akende taga on vihane maru
Meil suvi käib väikeses toas*

M. Sadam

Sellel sügisel tähistas Peetri raamatukogu oma 10. sünnipäeva ja on rõõm tõdeda, et nii teguderohket sügistalvist hooaega pole meil varem olnud.

Oma väikesele juubelile mõeldes kirjutasime suve alguses KULKASSE projekti Peetri raamatukogu tutvustus- ja tänapäeva korraldamiseks deviisi all „Iga lugeja loeb“. KULKAlt me küll toetust ei saanud, aga kuna iga lugeja tõesti loeb - loeb raamatuid ja seega loevad-tähendavad nemad meile palju - siis sünnipäev tähistamata ei jäänud. Nii kutsusimegi septembri alguses oma aktiivsemad lugejad tänuüritusele, kus kirsiks tordil oli muusik-kirjaniku Marek Sadama kontsert koos mõtisklustega, mis kukkus välja nii intiimne ja vahetu, et tõi mõnelegi pisara silma.

Lisaks oleme käimas hoidnud lugemiskohvikute traditsiooni ja jätkanud ka kord kuus toimuvate mudilastele mõeldud muinasjutuhommikutega. Selle sügise muinasjutuhommikud on peamiselt oma töötajatest koosnev näitetrupp (Kadi Anga, Kristel Anja-Palm, Kaile Kosemäe, Helle Sall ja külalisena Maret Bukkholm) täitnud Kristel Anja-Palmi näidenditega „Väga väike tükk väga väikestest, aga olulistest asjadest“ ning „Kolm kolli ja kaunis kummitus“, kuid külas käisid ka kolleegid Jürist. Muinasjutuhommikud on laste ja nende vanemate seas väga oodatud ja kõik huvilised mahuvad vaevu saali ära.

Töös lastega oleme rõhku pannud isetegemisele ja koostegemisele. Meie soov on olnud üllatada raamatukokku tulnuid, olgu need siis igapäevased külastajad Peetri sai põnevalt kaunistatud lugemismängu lõpetamisel laual olnud popkorni-topsid või näiteks Halloweeni ajal raamatukogu mähitud ämblikuvõrkudesse, uksele piilumas kummitused ning vahetasime laste joonistatud kollipildid raamatukogus kommade vastu.

Meie raamatukogu eelis on , et suur osa praegustest ja tulevastest lugejatest askeldab igapäevaselt samas majas, pisemad lasteaias, suuremad põhikoolis. Et lastel tekiks

harjumus raamatukogus käia ja oskus siin käituda, oleme aktiivselt kutsunud lasteaiarühmasid raamatukogupäevadele, Põhjamaade kirjanduse nädalale ja nüüd adventiajal adventihommikutele ning püüdnud luua käepäraste vahenditega lastele muinasjutumaailma. Selle sügistalvise hooaja jooksul on lasteaiarühmad meid külastanud 34 korral.

Oleme lastele ka öelnud - sinu järgmine seiklus algab raamatust! Selle kinnituseks oleme näiteks ette loetud Grühvli raamatu elavaks muutnud Grühvli näpunukkudega, tuntud muinasjutus naeri kasvatamisest said lapsed ise naerist välja tõmmata. Põnev oli nii lastel kui meil.

Samuti on väga populaarne on 3D joonistamise töötuba Heiki Palmi juhendamisel – kannatlik õpetaja ja uus põnev tehnoloogia on toonud sära silmadesse paljudele lastele ja võib öelda, et eelregistreerimisega töötoad täituvad tundidega.

TOIMETAMISED JA SÜNDMUSED JÜRI RAAMATUKOGUS

Täiskasvanute saali renovatsioon

Sel suvel toimusid täiskasvanute saalis renoveerimistööd, mille käigus saime osaliselt hoidla arvelt avariilite jaoks pinda juurde. Üldistele remonditöödele lisaks sai saal ka uue põranda ja valgustid. Nüüd on meil rohkem ruumi nii ilu- kui teadmiskirjanduse jaoks ja saal tundub tänu ümberkorraldustele avaram.

Uuenduskuuri läbinud täiskasvanute saal. Fotod. A. Erik

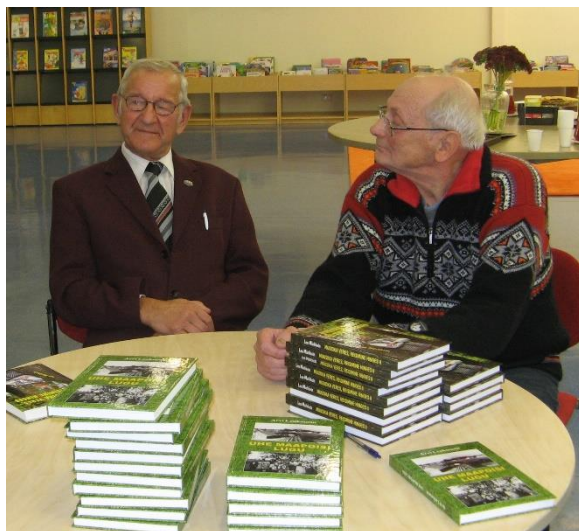
Üha kasvavale hulgatele inimestele, kes meil õppimas või tööasja ajamas käivad ja soovivad oma sülearvutit kasutada, paigutasime saali kolm elektripistikutega varustatud kõrge seljatoega heli summutavat tugitooli. Uuel aastal jätkame mööbli väljavahetamist.

Uued kõrge seljatoega heli summutavad tugitoolid - mugavad kohad sülearvuti taga õppimiseks. Foto: A. Erik

Raamatute „Muusika veres, reisimine hinges“ II osa ja „Ühe maapoisi lugu“ esitlus

11. novembril tutvustasid autorid Leo Mürkhein ja Arvi Leukmann uusi teoseid.

Autorid Leo Mürkhein ja Arvi Leukmann. Foto: Ü. Siska

„Muusika veres, reisimine hinges. II“ autor Leo Mürkhein rääkis muusika olulisusest oma elus ja tutvustas raamatusse kirja pandud elulugu. Raamatu „Ühe maapoisi lugu“ autor Arvi Leukmann pani kaante vahele loo oma 1894. aastal sündinud isast, kes pidas mitmeid huvitavaid ameteid – kooliõpetaja, puusepp ja lühikest aega isegi Rae valla vallavanem. Sinna juurde sai mõistagi kirjutatud tema enda, lähedaste ja üldiselt Eesti elust. Vanemal põlvkonnal on 20. sajandi elu-olu kirjeldustes kindlasti palju äratundmist, nooremal aga avastamist. Külalistele esines kohalik meesansambel Kuldne Öhtupäike.

Raamatu „Rae valla kirjanduse antoloogia 2019“ esitlus

9. detsembril esitleti raamatukogus Kultuurkapitali toetusega valminud raamatut „Rae valla kirjanduse antoloogia 2019“, milles avaldati 15 Rae valla elaniku kirjutised. Tekstide hulgas oli mitmeid lühijutte, luuletusi ning isegi üks blogitekst ja essee. Ka Jüri ja Peetri raamatukogu raamatukoguhoidjad andsid oma panuse - raamatusse on kirja pandud raamatukoguhoidjate Anneli Eriku ja Kristel Anja-Palmi luuletused.

IT-vaatlik

20. novembril toimunud üle-eestilisel „IT-vaatlik“ nõuandepäeval osales ka meie raamatukogu koos Peetri haruraamatukoguga. Lisaks „IT-vaatlik“ programmi juhenditele on kõik raamatukoguhoidjad läbinud RIA küberturvalisuse baaskoolituse ja oskavad sel teemal pädavat nõu anda. Osavõtjaid oli paraku vähevõitu, ilmselt lühikese teavitusaaja tõttu. Nõustamisel käsitleti viirusetõrje olulisust, digiallkirjastamist, veebiteenuste paroolide turvalist kasutamist ning sotsiaalmeedia ohte ja võimalusi. Huvi korral jätkame sellega ka edaspidi ning loodame tulevikus jõuda suurema hulga abivajajateni.

Laste suvelugemise lõpuüritus

21. septembril tunnustasime kõiki tublisid suvelugemise mängus osalejaid. Kutsusime esinema teadusteatri Kolm Pörsakest, jagasime tänukirju ja loosisime vahvaid auhindu.

Mõned Jüri Gümnaasiumi õpetajad läksid lugemismänguga kaasa ning pakkusid lastele võimalust ühendada suvine klassilugemine meie programmiga (omadel tingimustel). Tänu sellele jagasime voldikuid välja ligemale 100. Kõikide teemadega läbisid väljakutse 35 last – mitmed täitsid kaks, üks nendest isegi kolm voldikut.

Autasud ja teadusteater Kolm Pörsakest. Fotod: Anneli Erik

Piraadihommik

23. novembril käis lastesaalis oma tööst rääkimas piraat (osa mängis Marianne Põld), kellel oli kaasas ehtne Aara papagoi nimega Shrek. Lastele tutvustati piraadi ja tema papagoi jaoks vajaminevaid asju, räägiti Shreki tegemistest ja kõik soovijad said papagoide paitada, talle süüa anda ning pilti teha. Lapsed said ka häid soovitusi, milliseid piraatide ja papagoide teemalisi raamatuid lugeda. Päevast võttis osa lausa üle 70 lapse.

Lastele käis piraadielu tutvustamas Marianne Põld koos papagoi Shrekiga. Fotod: A. Keinaste ja A. Meejärvi

Ettelugemised lasteaiarühmadele

Põhjamaade kirjanduse nädala raames käisid Võsukese lasteaia lapsed kuulamas Astrid Lindgreni „Pipi Pikksuka“ raamatust lugu "Pipi peab sünnipäeva". Sünnipäeva meeleolu loomiseks jagasime lastele kommi ja üks tore sünnipäevalaps sai endale kingituseks õhupallid.

Alates novembri lõpust toimuvad lastesaalis **advendihommikud**. Jüri nelja lasteaia kõik rühmad saavad meie juures käia põnevaid jutte kuulamas. Et jõuluootus oleks magusam, abistab raamatukoguhoidjaid päkapikk, kes hommikuti poetab Lehmja tammikusse laste jaoks kommikoti.

Päkapikk lapsi raamatukokku ootamas. Foto: T. Jaamul

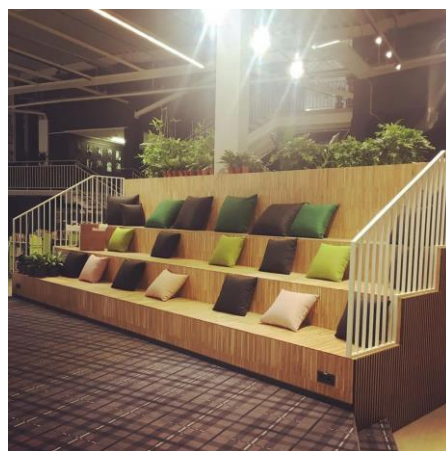
Ilusat pühadeaega!

Anneli Erik

Jüri raamatukogu

VIIMSI RAAMATUKOGU AVATI LUGEJATELE

5. DETSEMBER UUTES RUUMIDES VIIMSI, RANDVERE TEE 9

Avamispäev tervitas lugejaid erinevate sündmustega: esinesid Viimsi Gümnaasiumi ja Muusikakooli õpilased ja etlejad. Toimus laste suvelugemise lõpuüritus koos Vipsiku ja klounidega. Hannes Võrno esitles oma raamatut „33 kohtumist“, teater „Variuselt“ oli etendus „Sada ja üks“.

Ametlik pidulik raamatukogu avamine oli 20. detsembril.

Soovime edu ja kordaminekuid!

2020 ON EESTI RAHVAJUTU AASTA

Jutuvestja Piret Pääri eestvõtmisel pea 30 aastat tegutsenud Rahvakultuuri Keskuse Jutukool on kuulutanud 2020. aasta rahvajutu aastaks ning kutsub kõiki koostööle.

Eesmärk on tutvustada kogu aasta vältel eesti rahvajutte ja allikaid, kust neid leida. Ikka selleks, et me paremini tunneks oma juuri. Et lõke ei kustuks, tuleb sinna aeg-ajalt puid juurde lisada. Samamoodi vajab ka rahvajutu aasta pidevat hoolt. Korraldajate soov on, et igas kuus toimuks ühes või teises maakonnas mõni suurem üritus: jutupäev, näitus, lastevanemate koolitus jne. Koostööpakkumised on teretulnud.

Kultuuriministeerium on kuulutanud 2020. aasta digikultuuri aastaks. Piret Päär: „Huvitav kiige kujund tuli mul silme ette. Kus ühel pool istub tänapäeva digimaailm oma lõputute võimalustega ja teisel suuline traditsioon vana pärimuse ja sügavate juurtega. Digiilma haavatavus ilmutas end hiljaaegu tormituulis. Juttude ja lugude saatus oleneb ainult meist endist – kas jutustame, kas kuulame, kas pärim. Samas võivad digilahendused teha rahvajuttude kättesaadavuse huvilisele kiiremaks ja mugavamaks. Põnev saab olema, kuidas siduda neid kahte maailma, mis korraga üldsuse tähelepanu alla on sattunud. Põnev, aga mitte kerge.

Rohkem infot: www.rahvakultuur.ee. Seminar „Marjakobarast unenäorongini“ toimub 11. – 12. 01.2020 Männiku Metsatalus Viljandimaal.

Eesti rahvajutu aasta tegemistes kaasalöömisest, samuti seminaril osalemise soovist teatada: piret.paar@rahvakultuur.ee

(Lühendatult Õpetajate Leht, 22. november 2019)

Lumepuu

Tasa läbi tardund maa

kasvab lumepuu.

Okstelt valgete lindude lend liugleb.

Tiivalöökidest kumiseb külmunud maa.

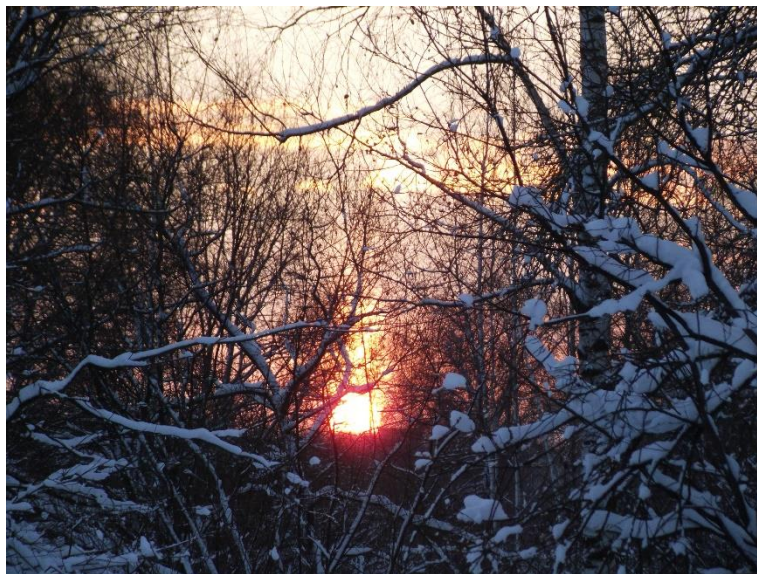
Üle lumise maa valgete lindude hää.

Klukluu, klukluu.

Kaugete kirikukellade kuminas vastu kumiseb.

Kalju Lepik

ÕNNITLUSED TALVISTELE SÜNNIPÄEVALASTE!!!

RÕÕMSAID JÕULE JA ÕNNELIKKU UUT AASTAT!

Aitäh kõigile, kes aitasid oma kaastöödega kaasa infolehe valmimisele!

Infolehe koostas: Lea Mäeste